

A diplomáciai védettség alá tartozó területekkel, épületekkel és járművekkel kapcsolatos káresemények felszámolásának fejlesztetőségei I. rész

Improvement of liquidation of damage incidents related to areas, buildings and vehicles under diplomatic protection

Part I.

Kalocsa Márió tű. őrmester
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság
VIII. Kerületi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
Email: kalocsa.mario.office@freemail.com
ORCID: 0009-0003-5859-0840

Absztrakt:

Hazánk teljes területén, de legfőképpen Budapesten előfordulhatnak olyan tűzoltói beavatkozást igénylő események, amelyek érintenek olyan területeket, épületeket, vagy járműveket, amelyek diplomáciai védelem alatt állnak. Ezen káresemények során ügyelni kell arra, hogy a megszokott taktikai irányelveken felül a beavatkozás ne sértse a nemzetközi, illetve az államok közötti egyezményeket. Dolgozatom első részének célja, hogy bemutassa a diplomácia történetének jelentősebb állomásait, valamint tisztázza a mentességek és kiváltságok közti különbségeket. Ezekben belül tárgyalom a személyek, területek és épületek valamint az iratok, járművek és vagyontárgyak sérthetlenségét. Dolgozatomban megfogalmazom a beavatkozást nehezítő körülményeket, valamint felvázolom a diplomáciai védettség felismerését segítő körülményeket. A diplomáciát érintő káresemények során felvetődő legfontosabb kérdés a területre vagy az épületre történő behatolást megelőző belépési engedély megkérése. Ennek eltérő jogi eseteit is céлом bemutatni.

Kulcsszavak: diplomácia, mentesség, kiváltság, belépési engedély

Abstract:

In the entire territory of our country, but above all in Budapest, events requiring the intervention of the fire brigade may occur, affecting areas, buildings or vehicles that are under diplomatic protection. During these damage events, care must be taken to ensure that, in addition to the usual tactical guidelines, the intervention does not violate international or interstate agreements. The purpose of the first part of my thesis is to present the major milestones in the history of diplomacy and to clarify the differences between exemptions and privileges. Within these, I discuss the inviolability of persons, areas and buildings as well as documents, vehicles and assets. In my thesis, I describe the circumstances that make intervention difficult, as well as outline the circumstances that help the recognition of diplomatic protection. The most important question that arises during damage events involving diplomacy is the request for an entry permit before entering the area or building. I also aim to present different legal cases of this.

Keywords: diplomacy, exemption, privilege, entry permission

1. BEVEZETÉS

A diplomácia története egyidős a törzsi kultúrák létrejöttével. Már az ókorban megjelentek olyan törekvések, melyek a másik hatalomával ütköző célok elérését háború mellőzésével, a konfliktusok tárgyalásos úton történő rendezésével kívánták elérni. Követek küldése, diplomáciai levelek és szóbeli üzenetek átadása gyakori, és dokumentált volt a korai nagy civilizációkban. A ma is érvényes nemzetközi rend alapjainak lefektetésében a legfontosabb korai mérföldkő a harmincéves háborút lezáró 1648-as vesztfáliai béke volt, ami a területi főhatalmat megtestesítő, szuverén államok nemzetközi jogállását rögzítette. Fontos megemlíteni a napóleoni háborúkat lezáró 1815. évi bécsi kongresszust is, mely lerakta a diplomáciai kapcsolatok alapjait, és egységesítette a diplomáciai hierarchiát. Az első világháborút követően a béke szavatolása érdekében létrejött a „Népszövetség” (Nemzetek Szövetsége), mely nemzetközi szervezetként az 1945-ben megalakuló ENSZ (Egyesült Nemzetek Szövetsége) elődjének tekinthető. Utóbbi alapokmánya a történelemben először mondta ki mindenkire kötelező jelleggel a háború indításának tilalmát. Az így kialakult világrend diplomáciai kapcsolatait az 1961. évi Bécsi Egyezmény, és annak kiegészítő jegyzőkönyvei határozzák meg. Az egyezmény rögzíti a diplomáciai képviselők feladatkörét, a kiváltságokat, a mentességeket, valamint a küldő és a fogadó állam köteleseit is. A témával kapcsolatban egy másik nemzetközi szerződés is megemlíthető, a konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezmény. Az említett egyezményeken kívül az államoknak lehetőségük van külön Konzuli Egyezményeket kötni, amelyekben a két szerződő fél részletesen meghatározza a közöttük lévő konzuli kapcsolatok szabályait.

2. A DIPLOMÁCIA ASPEKTUSAI A BEAVATKOZÁSOK SZEMSZÖGÉBŐL

A diplomácia egy nagyon zárt világ, amely körül zajló politikai események sokszor kerülnek reflektorfénybe. A témával kapcsolatosan kialakult szokások köznapi értelmezése nem könnyű feladat. A káresemények véletlenszerű bekövetkezése, a tűz terjedése, vagy a járművek ütközésekor fellépő dinamikai hatások nem veszik figyelembe azt, hogy a károsult személy, épület vagy jármű milyen jogi értelmezés alá esik. Ezekben az esetekben a tűzoltóság feladata továbbra sem változik, a cél az élet és a vagyontárgyak megmentése.

1.1 A diplomáciai mentességek és kiváltságok

A mentesség és a kiváltság kifejezések a köznapi szóhasználatban sokszor egybecsúsznak, viszont diplomáciai értelemben jelentős különbségeket fedezhetünk fel közöttük. A mentesség bizonyos kötelesek alóli felmentést jelent, amely elősegíti a diplomáciai munka gördülékenységét, míg a kiváltságok az államok közötti kölcsönös tiszteletadást szimbolizálják. Mentesség alá tartozhatnak személyek, épületek, közlekedési eszközök és egyéb vagyontárgyak.

1.1.1. Személyek sérthetlensége

Minden állam függetlennek és egyenjogúnak tekintendő, ezért egyetlen állam sincs egy másik állam joghatóságának alávetve, amely vonatkozik az országokat képviselő személyekre is. Munkájuk ellátásához szükséges, hogy ne legyenek kitéve a fogadó állam szervei részéről kényszerítésnek, zaklatásnak vagy befolyásolásnak, ezáltal függetlenek maradjanak. A személyi védelem célja nem az, hogy egyes személyek előnyöket élvezzenek, hanem az, hogy a diplomáciai képviselők eredményesen és befolyásmentesen működhessenek [1, p. 197].

A kiváltságokat és mentességeket élvezők köre kiterjed az államfőkre és kíséretükre, a diplomáciai képviselő vezetőire, a diplomatákra, valamint mindezek családtagjaira. A külképviselet adminisztratív, illetve műszaki személyzetét is megilletik bizonyos előnyök, de ezek csak azokra a tevékenységekre terjednek ki, amelyek hivatali kötelezettségeik teljesítéséhez szolgálnak.

Ezen személyek és magánlakásaik sérthetetlenek, nem kötelesek tanúvallomást tenni, adó-és illetékmentességet élveznek. Emellett nem kötelezhetőek közmunka és katonai feladatok elvégzésére, valamint biztosítani kell számukra a fogadó állam területén a szabad mozgás és közlekedés jogát [2].

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény kimondja: „A diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló mentességet élvező személyekre a nemzetközi szerződésekben foglaltak, ezek hiányában a viszonyosság az irányadó”. A viszonyosságot egyszerűen úgy lehetne megfogalmazni, hogy az államok az egymásra nézve udvariatlan, méltatlan, vagy hátrányosnak tekinthető eljárást hasonlóan viszonyozzák [3, p. 486]. A fogadó állam úgy viselkedik a küldő állam diplomatáival, ahogy azt az ő külképviseleti tagjaival is teszik. A beavatkozásokat tekintve sok esetben problémát jelent, hogy hazánk és az adott állam közti viszonyosságot nem ismerjük, ezáltal a jogszabály ezen kijelentése nehezen alkalmazható egy káresemény során.

A diplomáciai mentesség alá tartozó személyek különböző módon igazolhatják képviseleti rangjukat, mely igazolvány lehet diplomata útlevél, külügyi szolgálati útlevél, vagy egyéb diplomata igazolványok. Az útlevelek piros, kék, zöld és fekete színben fordulnak elő, viszont színüknek többlet jelentése nincs, ezáltal beazonosításukban csak az egységes angol „DIPLOMATIC PASSPORT” feliratra hagyatkozhatunk.

1. kép Az amerikai és az indiai diplomata útlevelek [4] [5]

Az útleveleken kívül a fogadó államban akkreditált diplomata és admin-technikai munkatárs rendelkezik egy kártyaformátumú diplomata igazolvánnyal, melyet a Külgazdasági és Külügyminisztérium Protokoll Főosztálya állít ki részükre.

1.1.2. Területek, épületek és helyiségek sérthetlensége

A helyiségek sérthetlensége, a diplomáciai kapcsolatok egyik sarkalatos tétele. Ahhoz, hogy a diplomáciai munka zavartalanul folyjon a képviselet épületében, elengedhetetlen mind a földterület, mind pedig az épület és annak helyiségeinek sérthetlensége. Ezt minden állam elismeri, több állam pedig törvénybe is foglalja. Korábban az volt a felfogás, hogy minden kiváltság és mentesség a

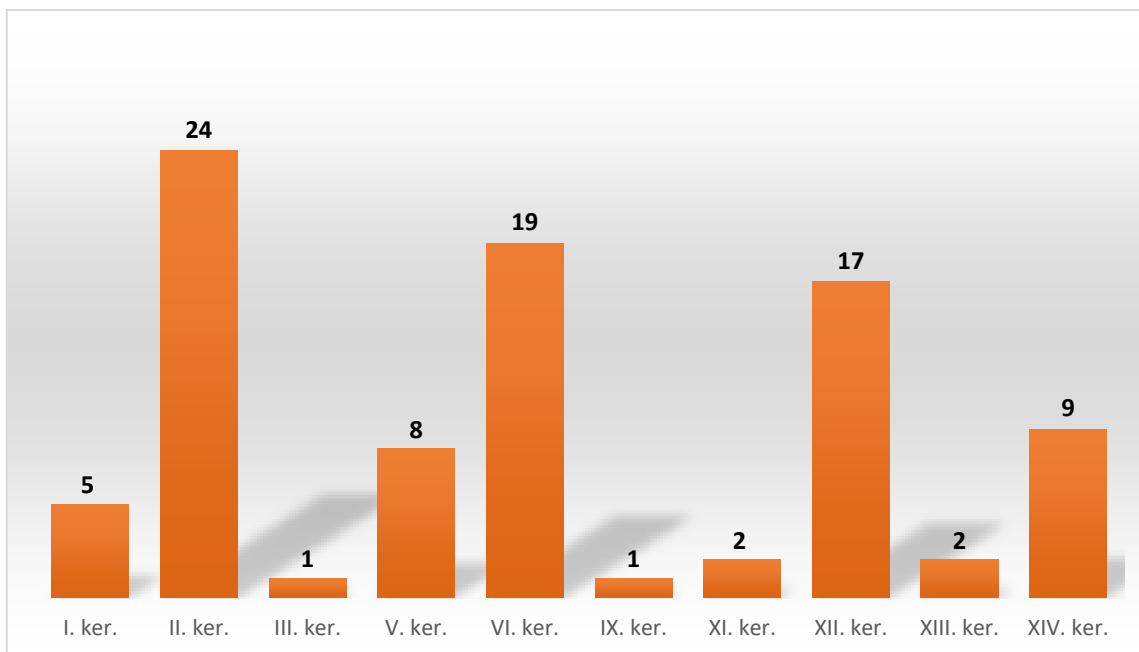
misszió vezetőjét (nagykövet vagy követ) illette meg. A diplomáciai képviselő további tagjai ebből származtatták jogukat, valamint a képviselő helyének sérthetlenségét abból eredeztették, hogy az a nagykövet rezidenciája. A jelenlegi felfogás szerint, a képviselő a küldő állam szerve, vagyis a misszió vezetője és a tagjai ezen állam funkcionáriusai. Ebből fakadóan a képviselő épületének sérthetlensége nem a misszió vezetőjének kiváltságából következik.

A sérthetlenséget két szempontból érdemes vizsgálni. Az egyik az, hogy a fogadó állam köteles megakadályozni a hivatalos szerveinek belépését az épületbe, a másik, hogy a képviselőt meg kell védeni minden behatolástól és kártételtől. [3, pp. 248-250] A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény a feladatok közt megemlíti, hogy védi a jogszabályban meghatározott, Magyarország szempontjából különösen fontos személyek életét, testi épségét; őrizi a jogszabályban meghatározott létesítményeket és értékeket. A pontos feladatokat a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet fejt ki, amely megemlíti a létesítmény technikai biztosítását, a be- és kilépő személyek, valamint csomagjaik ellenőrzését, a létesítmény közvetlen környezetének, és az érkező szállítmányoknak a biztonsági ellenőrzését. A Készenléti Rendőrség veszélyeztetettségi értékelés alapján más létesítményre is kiterjesztheti az ideiglenes védelmet [6].

A képviselő vezetőjének joga van az általuk használt épületre kitűzni a küldő állam lobogóját, és használni a címerét. Ez vonatkozik a képviselő magánlakásaira is, amelyek ugyanúgy sérthetlenséget élveznek. Ezeket a helyiségeket csak a rendeltetésüknek megfelelően lehet használni, és belépni is csak a képviselő vezetőjének hozzájárulásával lehet. A diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961. évi Bécsi Egyezmény nem állapít meg olyan kivételt, ami megengedné a tűzoltói behatolást egy esetlegesen bekövetkezett káreset esetén. Azonban a konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezmény már máshogy fogalmaz: „A konzuli képviselő vezetőjének hozzájárulását azonban tűzvész vagy azonnali védelmi intézkedéseket követelő egyéb elemi csapás esetén vélelmezni lehet.” [7]. A későbbiek folyamán dolgozatomban a megállapítást részletesebben is elemezni fogom.

A diplomáciai misszió egy olyan állandó diplomáciai képviselő, amely formáját illetően lehet nagykövetség, nunciatúra, követség, főbizottság, főkonzulátus, konzulátus, alkonzulátus, konzuli ügynökség, tiszteletbeli konzulátus, érdekképviselői iroda, vagy gazdasági szervezet. Tanulmányomban a két legelterjedtebb létesítményt, a nagykövetségeket és a konzuli intézményeket szeretném bemutatni. A nagykövetség egy ország kormányának elsődleges diplomáciai képviselőt jelent. A legmagasabb diplomáciai rangnak a nagykövet számít, akinek a hivatalát nagykövetségnek nevezzük.

A különböző országok a fogadó államban egy-egy nagykövetséget hoznak létre, amely a fogadó ország fővárosában kerül elhelyezésre. Egy ország csak abban az esetben hoz létre nagykövetséget egy másik ország területén, ha elismeri annak szuverenitását. Főbb feladatuk a politikai és diplomáciai kapcsolatok fenntartása, valamint a küldő ország tájékoztatása a fogadó állam fontos társadalmi, politikai, katonai és gazdasági eseményeiről. Továbbá előkészítik a két nemzet közötti szerződéseket, és a hivatalos állami látogatásokat szervezik meg. Magyarországon több mint 80 nagykövetség tevékenykedik Budapesten, amelyek többsége a belvárosban, és a budai hegyvidéken helyezkedik el.

1. táblázat Nagykövetségek Budapesten kerületi bontásban, készítette: a szerző

A fővárosokban létrehozott nagykövetségeken kívül létesített konzuli állomáshelyeket konzulátusoknak, konzuli képviseleteknek nevezik. Míg nagykövetségekből országonként csak egy-egy található meg, addig konzuli intézményt a fogadó ország több nagyvárosában is lehet létesíteni, amely városok többnyire turisztikai vagy kulturális jelentőségekkel bírnak. Sok esetben a különböző országok nagykövetségei nem hoznak létre külön konzuli intézményt, hanem a nagykövetségen belül üzemeltetnek egy konzuli részleget. Ezekben az esetekben a nagykövetség látja el az összes diplomáciai feladatot. A konzulátusok legfőképp adminisztratív kérdésekkel foglalkoznak, vagyis a természetes és jogi személyek ügyeiben járnak el. Ezek a következők lehetnek: a hozzátartozók tájékoztatása balesetről, születésről, házasságkötésről, halálesetről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárásokról, helyi ügyvédek, orvosok, tolmácsok ajánlása, kapcsolattartás a letartóztatott állampolgárral, üzenet és értesítés továbbítása, és elvesztett okmányok pótlása [8]. A konzuli képviselet több fajtáját is megkülönböztetjük, mint például: főkonzulátus, alkonzulátus, konzulátus, konzuli ügynökség, tiszteletbeli konzulátus. Hazánkban Budapesten, Debrecenben, Pécsen, Nyíregyházán és Gyulán találkozhatunk ilyen intézményekkel.

1.1.3. *Iratok, járművek és vagyontárgyak sérthetlensége*

A diplomáciai védettséget kiterjesztették a diplomáciai képviselet vagyontárgyaira, valamint közlekedési eszközeire is, amelyről az 1961. évi Bécsi Egyezmény így ír: „A képviselet helyiségei, azok berendezése és az ott levő egyéb vagyontárgyak, valamint a képviselet közlekedési eszközei mentesek a kutatás, igénybevétel, foglalás vagy végrehajtás alól.” [9]. Ilyen tárgyak lehetnek például: minősített iratok és adathordozók. A járművek esetében a sérthetlenség nem mentesít a fogadó állam közlekedési és üzemben tartási szabályai alól. Ezen szabályok betartásáról a fogadó állam hatósága meggyőződhet a forgalmi engedély, a jogosítvány, valamint a rendszám-tábla ellenőrzésével [3, p. 251].

1.2 A beavatkozást nehezítő körülmények

A diplomáciai védelem felismerése nem egyszerű feladat. A nagykövetségek és konzulátusok épületeinek homlokzatán nem helyeznek el erre utaló feliratokat. Budapest esetén több olyan diplomáciai képviselet van, amely műemlék jellegű épületben nyert elhelyezést. Ezekre az épületekre ugyanúgy vonatkoznak az építési és műemléki szabályok, ezért a külső átalakításuk nem lehetséges. A felderítés során érdemes figyelni több árulkodó jelre, mint például a zászló, a címer, vagy a bejáratnál esetlegesen elhelyezett táblák. Amennyiben az épületet a Rendőrség védi, tőlük is nyerhetünk további információkat.

A beavatkozást nehezítő körülmények között meglátásom szerint jelentős helyet foglalnak el a kommunikációs, illetve nyelvi nehézségek. A sérült, vagy felfokozott lelki állapotban lévő személyek saját anyanyelvükön is nehezen fejezik ki gondolataikat, ha viszont ezt idegen nyelven kell megtenniük, akár több fontosabb információt is kihagyhatnak a mondanivalójukból. A beavatkozási állományon belül kevesen beszélnek nyelveket. A döntéshozói állomány is legfőképp angol és német nyelven beszél, vagyis a két legelterjedtebb európai idegen nyelven. Ebben az esetben szintén felmerülhet a félrefordítás, félreértelmezés esete. Fejlődő helyzetben lévő országok külképviselőin előfordulhat, hogy az ott dolgozók, vagy az alkalmazott biztonsági őrök csak az anyanyelvüket ismerik, vagyis nem beszélnek idegen nyelveket. Sok esetben az intézményben dolgozó adminisztratív munkát végzők, vagy a műszaki személyek a fogadó állam állampolgárai, így segítségünkre lehetnek a kommunikációban, de félrefordítások így is előfordulhatnak.

A beavatkozás megkezdéséhez szükséges engedélyezést az előbbieken tárgyalatokon kívül, a káreset bekövetkezésének ideje (napszak), és az engedélyező személy helyszíni jelenlétének a hiánya is nehezítheti. Ezek a folyamatok a megszokottnál több időt vesznek igénybe, ezáltal a káreset felszámolása elhúzódik, aminek kedvezőtlen hatásai is lehetnek. A tanulmány egyik célkitűzése az időfaktor csökkentése. Ahhoz, hogy ezt csökkenthessük, az engedélyező személy elérését, azaz a beléptetést kell felgyorsítanunk.

1. kép A San Francisco-i orosz konzulátus tagja tájékoztatja a kikerkező egységeket, hogy nem kérnek tűzoltói beavatkozást [10]

Amennyiben nincs a helyszínen engedélyezésre jogosult személy, a KKM Központi Ügyelet munkatársa közreműködhet az érintett külképviselet ügyeletes diplomatájának kiértékelésében. Az ügyelettel az együttműködés több esetben is létrejöhet. Elsőként akkor, amikor fel akarjuk kutatni azokat a személyeket, akik a belépést engedélyezhetik. Másodsorban, ha az engedélyező személyt a helyszínen lévők csak telefonon érik el, ezáltal szükségünk van a személyazonosságának igazolására. Ebben az esetben a Központi Ügyelet az említett személyt felhívja, és meggyőződik arról, hogy az engedélyt valóban Ő adta. Az ügyelet munkáját a tanulmány javaslatai között részletesebben is kifejtem.

1.3 A belépési engedély eltérő jogi esetei

A nemzetközi, és az államok közötti szerződések különböző értelemben beszélnek a diplomáciai területek és helyiségek sérthetlenségéről. Érdekes megvizsgálni őket, valamint megállapítani a köztük álló jogi hierarchiát.

A diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961. évi Bécsi Egyezmény a téma tekintetében a hierarchia legtetején áll. Tartalmát majdnem kétszáz állam írta alá, és építette be (ratifikálta) saját jogrendszerébe. A szerződésben a 22. Cikk 1. pontja foglalkozik a helyiségek sérthetlenségével: „A képviselet helyiségei sérthetetlenek. A fogadó állam hatósági közegei a képviselet helyiségébe nem léphetnek be, kivéve, ha ahhoz a képviselet vezetője hozzájárult.” Tehát a dokumentumban foglaltak szerint a belépést csak a képviselet vezetőjének hozzájárulásával tehetjük meg. Fontos megállapítás, hogy az egyezmény ez ügyben nem tesz kivételt sem tűz, sem egyéb esemény esetén. A konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezmény a hierarchia következő szereplője, amely a diplomáciai kapcsolatok egy kisebb részét, a konzuli kapcsolatokat szabályozását végzi. A helyiségek sérthetlenségét a szerződés 31. Cikk 1. és 2. pontja említi: „1. A konzuli helyiségek a jelen Cikkben megszabott mértékig sérthetetlenek. 2. A fogadó állam hatóságai nem léphetnek be a konzuli helyiségek azon részébe, amelyet a konzuli képviselet kizárólag hivatali céljaira használ, kivéve, ha ahhoz a konzuli képviselet vezetője, az általa kijelölt személy vagy a küldő állam diplomáciai képviseletének vezetője hozzájárult. A konzuli képviselet vezetőjének hozzájárulását azonban tűzveszély vagy azonnali védelmi intézkedéseket követelő egyéb elemi csapás esetén vélelmezni lehet.” A fentiek értelmében a helyiségek ugyanúgy sérthetetlenek, viszont az egyezmény megkülönbözteti azokat a behatolásokat, amelyek „tűzveszély” vagy „elemi csapás” esetén kell végrehajtani. Az engedély megadását vélelmezhetőnek tekinti, amely meglátásom szerint nehezen behatárolható, így a tűzoltás-vagy műszaki mentés vezetőjének saját felelőssége a belépés elrendelése.

Végezetül az államok közötti konzuli egyezményeket szeretném megemlíteni. Az országoknak van lehetőségük egymással konzuli egyezményeket kötni, amelyek a fent említett konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezményben foglaltakat egészítik ki, az államok saját igényeivel. Mivel a szerződések kvázi állam specifikusak, ezért több fajta értelmezés létezik a káresemény elhárítása kapcsán felmerülő belépési engedély megadására. Az államok többsége nem tesz kivételt a tűz esetén történő belépésre (ezt több szakirodalom is „tűzoltó elv”-ként említi), tehát kijelenthetjük, hogy a megállapodás ez esetben szigorúbb, mint a konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezmény.

De találkozhatunk olyan megállapodásokkal is, amelyek tartalmazzak kivételt. Külön kiemelném a Magyar Népköztársaság és Spanyolország között Budapesten, 1982. február 24-én aláírt konzuli egyezmény kihirdetéséről szóló 1984. évi 14. törvényerejű rendelet megállapítását. Az egyezmény 29. Cikkének (1) és (2) bekezdésében a következőket említi: „(1) A konzuli helyiségek az e cikkben foglalt sérthetlenséget élvezik. (2) A fogadó állam hatóságai nem léphetnek be azokba a konzuli helyiségekbe, amelyeket kizárólag a konzuli képviselet céljaira használnak, kivéve, ha ahhoz a konzuli képviselet vezetője, vagy adott esetben a diplomáciai képviselet vezetője hozzájárult. Sürgős

esetben, vagy vis maior esetén, amikor e személyek hozzájárulását semmiképpen sem lehet megszerezni, akkor ezt a hozzájárulást a küldő állam pótolhatja.”

Az egyezmény kifejti, hogy azokban a „sürgős” vagy „vis maior” esetekben, amikor a belépéshez szükséges személy hozzájárulása nem kérhető meg, akkor az engedélyt utólag is meg lehet adni. A fellelhető forrásokat felkutatva 21 darab konzuli egyezményt találtam, amelyeket a 1. számú mellékletben szerepeltetek, a szerződések azon pontjának figyelembe vételével, hogy engedélyezi, vagy sem a belépést. A jogi hierarchia megkerülhetetlen a fent említett esetben. A legerősebb szerződésként számon tartott, a diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961. évi Bécsi Egyezmény alapján a belépést mindig engedélyeztetni kell.

3. KÖVETKEZTETÉS

A tanulmány célja az volt, hogy bevezesse az olvasót a diplomácia világába. A téma történetének vázlatos bemutatása a jelenlegi szabályok kialakulását, valamint a későbbi megállapítások könnyebb megértését szolgálja. Tisztázásra került a köznapi nyelvben gyakran kevert mentesség és a kiváltság fogalmak, amelyek hasonlatosan hangzanak, viszont jogi értelmezésük eltérő. A diplomáciai védettség komplex fogalom, amely alá tartozhatnak személyek, területek és épületek, valamint iratok, járművek és vagyontárgyak. A személyek különféle iratokkal igazolhatják magukat, amelyek ismerete megkerülhetetlen, ugyanis a belépést csak bizonyos felhatalmazással rendelkező személyek engedélyezhetik. A területek és épületek esetében különbséget tettem nagykövetség és konzulátus között, amelyekre különböző szintű nemzetközi egyezmények vonatkoznak. Számukat tekintve kirajzolódik, hogy Budapesten, mint hazánk fővárosában jelentős számú védett intézmény található, ezáltal a káresek előfordulása sem kizárható. A járművekre, iratokra és vagyontárgyakra szintén vonatkozik a diplomáciai védettség, ezért a káresek során különös gonddal kell őket is kezelni. A beavatkozásokat végzők tekintetében felvázoltam, hogy számos nehézségekkel kell megbirkózniuk, melyek közé tartoznak a diplomáciai védelem felismerése, a kommunikációs és idegen nyelvi, valamint a bejutás engedélyezésének eltérő esetei. Dolgozatomban több példával is alátámasztottam, hogy az egyes országokkal kötött konzuli egyezmények mennyire változatosan nyilvánulnak meg arról, hogy egy beavatkozást igénylő esemény során beengedhető-e a tűzoltói erő a területre, vagy az épületbe. Az engedélyezés során meg kell győződni arról, hogy a helyszínen lévő személynek van-e jogosultsága az engedély kiadására. Tanulmányom következő részében a most bemutatott ismeretanyagot felhasználva szeretnék javaslatot tenni az előforduló káresek fajták felszámolására.

4. MELLÉKLETEK

	ORSZÁG	ENGEDÉLY	FORRÁS
1	Amerikai Egyesült Államok	nem	1973. évi 22. törvényerejű rend.
2	Belgium	nem	1978. évi 25. törvényerejű rend.
3	Bulgária	nem	1972. évi 14. törvényerejű rend.
4	Ciprus	nem	2000. évi V. törvény
5	Csehország	nem	1974. évi 4. törvényerejű rend.
6	Finnország	nem	1973. évi 2. törvényerejű rend.
7	Franciaország	nem	1967. évi 33. törvényerejű rend.
8	Irak	nem	1982. évi 40. törvényerejű rend.
9	Kazahsztán	nem	2000. évi VI. törvény

10	Kína	nem	1986. évi 32. törvényerejű rend.
11	Kuba	nem	1972. évi 22. törvényerejű rend.
12	Lengyelország	nem	1974. évi 2. törvényerejű rend.
13	Mongólia	nem	1975. évi 1. törvényerejű rend.
14	Olaszország	nem	1975. évi 10. törvényerejű rend.
15	Oroszország	nem	2003. évi X. törvény
16	Portugália	nem	1975. évi 2. törvényerejű rend.
17	Románia	nem	1975. évi 2. törvényerejű rend.
18	Spanyolország	sürgős/vis major esetben	1984. évi 14. törvényerejű rend.
19	Szlovákia	nem	1974. évi 4. törvényerejű rend.
20	Tunézia	tűzvész/elemti csapás esetén	1984. évi 28. törvényerejű rend.
21	Vietnám	nem	1980. évi 8. törvényerejű rend.

1. melléklet Magyarország és más országok között megkötött Konzuli Egyezmények, különös tekintettel a tűz, vagy egyéb rendkívüli esemény kapcsán történő belépésre, készítette: a szerző

5. IRODALOMJEGYZÉK

- [1] G. Hajdú, Diplomáciai és nemzetközi jogi lexikon, Budapest: Akadémiai, 1967, p. 197.
- [2] I. Nagy, „A diplomáciai jog kialakulása és fejlődése, figyelemmel a diplomáciai mentesség korlátainak megítélésére,” 2019. [Online]. Elérhetőség: [https://www.jogiforum.hu/files/publikaciok/nagy_ildiko__diplomaciai_jog_diplomaciai_mentesseg_korlatai\[jogi_forum\].pdf](https://www.jogiforum.hu/files/publikaciok/nagy_ildiko__diplomaciai_jog_diplomaciai_mentesseg_korlatai[jogi_forum].pdf). (2023.02.17)
- [3] E. Ustor, A diplomáciai kapcsolatok joga, Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1965, p. 248-250, 251, 486.
- [4] P. Balakrishnan, „What is a Diplomatic Passport?,” Citizenship By Investment Journal, 2017. [Online]. Elérhetőség: <https://citizenshipbyinvestment.ch/index.php/2017/09/01/what-is-a-diplomatic-passport/>. (2023.02.17)
- [5] M. Negi, „Diplomatic Passport in India: Benefits, Eligibility & Application,” SB NRI, 2022. [Online]. Elérhetőség: <https://sbnri.com/blog/passport/diplomatic-passport-in-india>. (2023.02.17)
- [6] *A védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet 12.§ (1) bekezdés.*
- [7] *A konzuli kapcsolatokról Bécsben, 1963. április 24-én elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 13. törvényerejű rendelet; 31. Cikk 2. pontja.*
- [8] Külügyminisztérium, „A konzuli szolgálat feladatai, érdekvédelem,” [Online]. Elérhetőség: <https://2010-2014.kormany.hu/download/7/84/10000/A%20konzuli%20szolg%C3%A1lat%20feladatai.pdf>. (2023.04.06)
- [9] *A diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló 1965. évi 22. törvényerejű rendelet 22. Cikk 3. pontja.*
- [10] The Associated Press, „Workers clear out of Russian consulate in San Francisco,” 2017. [Online]. Elérhetőség: <https://www.politico.com/story/2017/09/01/smoke-seen-pouring-from-russian-consulate-in-san-francisco-242263>. (2023.04.06)